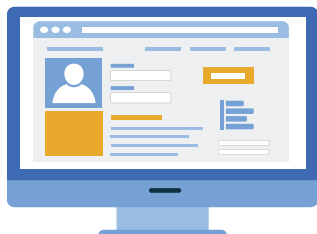

KAS JĀŅEM VĒRĀ, PIEDĀLOTIES EIROPAS SAVIENĪBAS FONDU PROJEKTOS?

Bankai saskaņā ar likumu

1. Jāzina, kas ir bankas klienti
2. Jāsaprot, kādiem mērķiem clients izmanto bankas pakalpojumus
3. Jāpārziņa klienta veikto darījumu ekonomiskā būtība
4. Jāpārlicinās, ka klienta naudas vai citu līdzekļu izcelsme ir legāla

Klientam likumā noteikts pienākums sadarboties, sniedzot bankas pieprasīto informāciju – to nepildot, iespējas saņemt bankas pakalpojumus ir ierobežotas!

1. Klientam ar likumu noteikts pienākums sadarboties ar banku un sniegt tās pieprasīto informāciju un dokumentus par patiesajiem labuma guvējiem (ja clients ir juridiskā persona, vai darījumi tiek veikti citas personas labā), veiktajiem darījumiem, saimniecisko, personisko darbību, finansiālo stāvokli, naudas vai citu līdzekļu avotiem.

2. Gadījumā, ja clients atsakās sadarboties, nesniedz bankas pieprasīto informāciju vai dokumentus, vai nesniedz to pietiekamā apjomā, bankai ir pienākums lemt par darījuma attiecību izbeigšanu ar šādu klientu, kā arī pieprasīt klienta saistību pirmstermiņa izpildi, ja klientam ir saistības pret konkrēto banku.

Ko bankas var jautāt?

- ? Kas ir klients? – uzņēmums, nevalstiskā organizācija, dzīvojamo māju apsaimniekošanas biedrība, pilnsabiedrība...
- ? Kas ir klienta tiešie un netiešie īpašnieki, kā arī patiesie labuma guvēji?
- ? Kāda informācija ir pieejama par klienta īpašniekiem/patiesā labuma guvējiem? Kāda ir īpašumtiesību struktūra? – informācijas pieejamība, tās raksturojums, personu reputācija...

Negatīva rakstura informācija, kas liecina par personas iespējamu saistību ar noziedzīgām darbībām būs “sarkanais karogs”. Projektos, kuri vērti miljonus, arī nozīmīgas publiskas informācijas trūkums nebūs bonuss.

- ? Ar ko nodarbojas klients? – klienta saimnieciskā darbība, tās joma, darbības ilgums adrese saimnieciskajai darbībai...
- ? Kādi ir klienta finanšu rādītāji? – kāds ir apgrozījums, peļņa, likviditāte, nodokļu maksājumi valsts budžetā...
- ? Kāda ir klienta līdzekļu izcelsme? – uzkrāti līdzekļi, aizdevums, ziedojums – no radniekiem, īpašnieka ieguldījums pamatkapitālā...
- ? Kāda ir darījumu struktūra? – vienkārša vai sarežģīta, caurspīdīga vai samudžināta...

Informāciju par Latvijā reģistrēto juridisko personu patiesajiem labuma guvējiem **BEZ MAKSAS** iespējams saņemt uzņēmumu reģistra mājas lapā: <https://info.ur.gov.lv/>

Darījumu partneru pārbaudes ir jāisteno arī valsts iestādēm, tai skaitā, pieņemot lēmumu par ESF finansējuma izlietojumu, sadarbību ar personu.

To īstenojot CFLA veic virkni pasākumu:

- 1.** Sankciju pārbaudes:
 - a.** Projektu atlasēs posmā,
 - b.** Pirms līguma/vienošanās slēgšanas,
 - c.** Pirms katra maksājuma pieprasījuma apstiprināšanas un nodošanas Valsts kasei,
 - d.** Projekta grozījumu posmā, ja attiecas (pievieno projekta partnerus u.c. kas skar Finansējuma saņēmēju un gala finansējuma saņēmēju).

Tiek pārbaudītas kā fiziskās personas, tā juridiskās personas – to valdes, padomes locekļi, īpašnieki un patiesie labuma guvēji.

Sankciju pārbaudes tiek veiktas tikai privātā sektora subjektiem.

Publiskajam sektoram (valsts iestādēm, pašvaldībām, izglītības iestādēm, 100% valsts/pašvaldību kapitālsabiedrībām) tās netiek piemērotas.

2. Pārbauda Finansējuma saņēmēju un projektā norādītos projekta partnerus (gala finansējuma saņēmēju).

3. Pamatojoties uz risku analīzi un publisko informāciju CFLA pārbauda arī iepirkuma uzvarētājus vai pārliecinās, ka Finansējuma saņēmējs ir veicis likumā noteiktās pārbaudes iepirkuma procedūras ietvaros.

Papildus informācija par veiktajām sankciju pārbaudēm projektos pieejama šeit: <https://cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/paligs-finansejuma-sanemejiem/sankciju-parbaude>

Jāņem vērā, ka personas vai uzņēmuma iekļaušana kādas valsts (nacionālā) vai starptautiskā (ES, ANO) Latvijā tieši piemērojamā sankciju sarakstā, tai skaitā Amerikas Savienoto Valstu Ārvalstu aktīvu kontroles biroja (OFAC) sarakstā liedz bankai sniegt šai personai pakalpojumus.

Par nepakļaušanos sankciju režīmam var tikt sodīta kā, kas pakalpojumu sniegusi, tā pakalpojuma saņēmējs.

Katra pienākums ir regulāri sekot atjauninājumiem sankciju sarakstā!

Informācijas noskaidrošanai par to vai darījumu partneris nav sankcionēta persona ieteicams izmantot Ārlietu ministrijas sagatavotos un regulāri papildinātos informatīvos materiālus par sankciju ieviešanu Latvijā:

1. Vadlīnijas, informatīvs materiāls sankciju efektīvai ieviešanai Latvijā. Tas aplūkojams ministrijas interneta vietnē: https://www.mfa.gov.lv/images/apostille/AM_sankciju_vadlinijas.pdf. Tajās iekļauts vizuāls palīgs populārāko sankciju sarakstu lietošanā.

2. Ārlietu ministrijas mājas lapā sadaļā **“Ārpolitika”>”Sankcijas”** ir pieejama plaša informācija par sankciju režīmiem (sarakstiem).

3. Ministrija interesentiem regulāri nosūta informatīvo materiālu par atjauninājumiem dažādos sankciju reģistros

Informatīvais materiāls īsi, bet izsmeļoši pastāsta par to, kā veidojama droša sankciju kontroles sistēma.

